

Universitatea Națională de Arte, București
Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic

Anunț
Examenul pentru acordarea Gradului Didactic II
sesiunea din august 2019

Desfășurare:

- în zilele 28 și 29 august, începând cu orele 9:00;
- în str. Budișteanu, nr.19, etaj 3, sala 45

Probe de examen:

1. Metodica predării specialității (cu abordări interdisciplinare și de creativitate)
examen scris, 28 august, ora 9:00
2. Pedagogie (cu elemente de psihologie și sociologia educației)
examen oral, 29 august, ora 9:00

Tematica și bibliografia

se află în acest document în paginile următoare (pentru ambele probe de examen)

Taxa pentru procesarea dosarului

este în valoare de 50 lei și se poate achita astfel:

- a) în contul de trezorerie
Titular cont: Universitatea Națională de Arte C.U.I./ C.I.F. 4602033
RO35TREZ70120F330500XXXX
Deschis la: Trezoreria Statului Sector 1
- b) la orice sucursală/ agenție BCR; plată în numerar
cont IBAN: RO06RNCB0072039062550016

La efectuarea plății e necesar să declarați corect următoarele:

Nume, Prenume, CNP, taxă înscriere Grad II
Chitanța doveditoare va fi depusă la secretariatul DPPD, înainte de examen

Universitatea Națională de Arte, București
Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic

Metodica predării specialității (cu abordări interdisciplinare și de creativitate)

Probă scrisă

Tematică

- Proiect interdisciplinar de constituire, dezvoltare și valorificare în scop educativ a patrimoniului mobil. Implicarea elevilor în ateliere interactive de conservare și restaurare a patrimoniului local și/ sau regional.
- Forme și tipuri de activități didactice în spațiul muzeal și expozițional.
- Propuneri de teme/ aplicații în domeniul educației plastice ce pot fi valorificate simultan prin diferite tipuri de limbaj (vizual, verbal, nonverbal) având ca repere principiile creativității, interdisciplinarității și interactivității .
- Modalități de valorificare a creațiilor artistice plastice ale elevilor: galeria școlii, galeria de artă, expoziția virtuală, spații neconvenționale de expunere.
- Rolul Școlii de la Bauhaus în derularea unor Programe de creativitate. Concepte novatoare, rezultate și ecouri reflectate în programele școlare în vigoare la disciplina Educație vizuală/ Educație plastică.
- Metode și procedee didactice la disciplina Educație plastică/ Educație vizuală: metode didactice generale aplicate disciplinei, metode sau procedee specifice disciplinei. Metode și procedee didactice de stimulare a potențialului creativ al elevilor.
- Metodologia predării și studierii noțiunilor de Istoria artelor. Exemplificări prin intermediul unor aplicații de specialitate, exerciții-joc, proiecte compoziționale libere, individuale sau colective.
- Educația estetică școlară prin intermediul operei de artă contemporane.

- Elemente de proiectare didactică. Condițiile generale ale proiectării didactice la disciplina Educație plastică/ Educație vizuală. Etapele proiectării didactice. Proiectul de activitate, scenariul didactic. Exemplificări.
- Metode, tehnici, procedee și instrumente de evaluare a rezultatelor și a progreselor școlare la disciplina Educație plastică/ Educație vizuală. Criterii de evaluare. Autoevaluarea.
- Abordări moderne în procesul de învățământ pentru educația artistică din perspectiva interdisciplinarității și a transdisciplinarității.
- Metode didactice utilizate în predarea-învățarea interdisciplinară. Exemplificări.
- Didactica utilizării mijloacelor de învățământ în cadrul activităților artistice plastice școlare.
- Stadii de lucru în creația artistică plastică școlară, flexibilizarea și individualizarea timpului de lucru. Propuneri de optimizare a activităților didactice din această perspectivă.
- Modalități de proiectare și organizare optimă a spațiilor de lucru/ ateliere destinate activităților de arte în școli generale, licee și licee vocaționale. Atelierul de arte vizuale: particularități constructive și funcționale.
- Educația și comunicarea vizuală ca învățare gramaticală, ca învățare tehnologică și ca învățare exploratorie.
- Creativitatea vizuală – aplicații de specialitate. Factori care pot bloca creativitatea vizual-plastică a elevilor.
- Proiect educațional cu tema: Orașul meu – trecut și prezent. Observația, percepția și analiza critică a mediului construit, reactualizarea unor epoci trecute și remodelarea spațiului cotidian prin intermediul artelor vizuale și a arhitecturii.
- Creație și creativitate digitale. Utilizarea basic și creativ-avansată a T.I.C.. Descrierea unor procedee și tehnici digitale în analiza pe imagine și interpretarea acesteia.

- Rolul materialelor, tehnicilor și instrumentelor de lucru în studiul desenului, formelor și al culorii.
- Abordări interdisciplinare în studiul armoniei liniare și cromatice, în organizarea compozițională ritmică a formelor.
- Analogii între: forme, structuri ale naturii – forme, structuri artistice – forme, structuri utilitare Compoziția – modalitate de organizare a elementelor de limbaj vizual și a mijloacelor de expresie într-un sistem unitar, echilibrat și armonios.
- Modalități de valorificare educativă, interdisciplinară a formelor, a limbajelor și a practicilor specifice artei contemporane.
- Predarea și învățarea conceptului de formă în artele vizuale: Johannes Itten și teoria formelor; Paul Klee și energia formelor; Wassily Kandinsky cu formă și culoare. Dinamica formei (ritmul, echilibrul simetric și asimetric). Deformări expresive: anamorfoze.
- Predarea și învățarea conceptului de culoare ca element de limbaj vizual. Game cromatice. Dominanta cromatică. Contraste, armonie și acorduri cromatice.
- Repere interdisciplinare în predarea și exersarea structurilor compoziționale organizate pe baza raportului armonic al Secțiunii de aur.
- Contribuții românești în domeniul teoriei despre culoare și al tehnicilor tabloului. Influența acestora în pedagogia artei.
- Predarea și învățarea conceptului de structură: relația funcție–formă–structură în natură. Structuri organice și anorganice. Structuri compoziționale. Transformarea structurilor naturale în structuri geometrico-plastice.
- Dezvoltarea unui proiect de ambient, de la conceptualizare, idei, schițe de idei, variante compoziționale, până la produsul finit. Influențe educative asupra dezvoltării copiilor și tinerilor.
- Metode digitale și tradiționale de reprezentare în designul de interior/ designul de produs/ designul grafic. Specificul pedagogic al acestora.

- Analiza conținuturilor programelor și manualelor de educație plastică/ educație vizuală în contextul formării unor competente, centrării pe stimularea creativității și educația multiculturală.
- Jocul cu reguli (gramaticale și/ sau tehnologice) și procedee de compunere liberă în educația vizuală.
- Îndrumarea diferențiată și individuală, personalizată a elevilor; modalități de stimulare a personalității lor creative.
- Personalități marcante ale artelor și pedagogiei artelor din România în a doua jumătate a secolului XX.
- Anii '80 în arta românească; generația „80”. Exemplificări prin activități didactice specifice.
- Tendințe și orientări stilistice în arta românească după anul 1990. Exemplificări prin activități didactice specifice.
- Curente și tendințe în arta universală din a doua jumătate a secolului XX. Exemplificări prin activități didactice specifice.
- Kitsch-ul în cotidian și arta de consum. Implicații sociale și educative. Exemplificări prin activități didactice specifice.

Bibliografie recomandată:

Amabile, Teresa, *Creativitatea ca mod de viață*, Editura Știință & Tehnică, București, 1997

Argan, Giulio Carlo, *Walter Gropius și Bauhaus-ul*, Editura Meridiane, București, 1976

Argan, G. C., *Arta modernă*, Editura Meridiane, București, 1982

Arnheim, Rudolf, *Arta și percepția vizuală*, Editura Polirom, Iași, 2011

Bentkowska-Kafel, A.; Cashen, T.; Gardiner, H., *Digital art history: a subject in transition*, Intellect Books Ed., Bristol, 2005

- Botez-Crainic, Adriana, *Istoria artelor plastice. Antichitatea și Evul Mediu, vol. I*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2004
- Botez-Crainic, Adriana, *Istoria artelor plastice. Renaștere, manierism, baroc, vol. II*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2011
- Botez-Crainic, Adriana, *Istoria artelor plastice. Clasicism, rococo, vol. III*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2004
- Botez-Crainic, Adriana, *Istoria artelor plastice. Artă modernă și contemporană, vol. IV*, Editura Niculescu, București, 2001
- Botez-Crainic, Adriana, *Artă românească modernă și contemporană*, Editura Sigma, București, 2000
- Bouleau, Charles, *Geometria secretă a pictorilor*, Editura Meridiane, București, 1978
- Brion, M., *Artă abstractă*, Editura Meridiane, București, 1972
- Cassou, Jean, *Panorama artelor plastice contemporane, vol. I, II*, Editura Meridiane, București, 1971
- Cerghit, Ioan, *Metode de învățământ*, (eBook), Editura Polirom, Iași, 2011
- Cioca, V., *Imaginea și creativitatea vizual-plastică*, Editura Limes, Cluj-Napoca, 1997
- Cioca, V., *Jocul de-a arta*, Editura Limes, Cluj-Napoca, 2007
- Ciolan, Lucian, *Învățarea integrată. Fundamente pentru un curriculum interdisciplinar*, Editura Polirom, Iași, 2008
- Craft, A., *Creativity and early years education*, Editura Continuum, London–New York, 2008
- Curinschi-Vorona, G., *Introducere în arhitectura comparată*, Editura Tehnică, București, 1991
- Gompertz, Will, *O istorie a artei moderne*, Editura Polirom, Iași, 2014
- Granaci, Lidia, *Educația prin joc: Teorie și practică*, Editura Epigraf, Chișinău, 2010

- Hardy, Tom (ed.), *Art Education in a postmodern world*, Intellect Books, Bristol, 2006
- Hasan, Yvonne, *Paul Klee și pictura modernă*, Editura Meridiane, București, 1999
- Hrib, D.,R.; Ciobanu, R.; Tudorie, A.; Teodorescu, R.; Serfözö, A.,I.; Vonica, G.; Sabin, A., L., *Pedagogie muzeală: un program de succes*, Editura Altip, Alba-Iulia, 2011
- Itten, J., *The Art of Color*, Van Nostrand Reinhold Company, New York, 1973
- Kandinsky, W., *Spiritualul în artă*, Editura Meridiane, București, 1994
- Király, Aurora (coordonator), *Fotografia în arta contemporană. Tendințe în România, după 1989*, Editura UNArte, București, 2006
- Mèredieu, F., *Arta și noile tehnologii – arta video, arta digitală*, Grupul editorial RAO, București, 2005
- Manolescu, M. *Teoria și metodologia evaluării*, Editura Universitară, București, 2010
- Nanu, A., *Vezi? Comunicarea prin imagine*, Editura Saeculum Vizual, București, 2002
- Neacșu, I. (coordonator); Ciolan, L.; Cristea, S.; Moldoveanu, M.; Pânișoară, O.; Rafailă E., *Metode de formare în didactica specialității*, Editura Matrix Rom, București, 2013
- Nicolescu, Basarab, *Transdisciplinaritatea. Manifest*, Editura Polirom, Iași, 2010
- Oprea, C. L., *Strategii didactice interactive*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2008
- Panofsky, Erwin, *Artă și semnificație*, Editura Meridiane, București, 1980
- Pânișoară, Ion-Ovidiu, *Profesorul de succes: 59 de principii de pedagogie practică*, Editura Polirom, Iași, 2009
- Petrescu, Paloma; Pop, Viorica, *Transdisciplinaritatea – o nouă abordare a situațiilor de învățare*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007
- Preda Sânc, Marilena, *Arta video-digitală*, Editura Coresi, București, 2005

Radu, I. T., *Evaluarea în procesul didactic, ediția a IV-a*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2008

Roco, Mihaela, *Creativitate și inteligență emoțională*, Editura Polirom, Iași 2004

Ruhrberg, K.; Schneckenburger, M.; Frike, C.; Honnef, K.; Walther Ingo F. (ed.), *Art of the 20th Century*, Taschen, 2005

Șușală, Ion, *Educația vizuală de bază. Sinteze*, Editura Star Tipp, Slobozia, 2003

Toma, Iulian, *Muzeul contemporan. Programe educaționale*, Editura Institutul European, Iași, 2007

Toma, Iulian-Dalin, *Didactica disciplinei Educație plastică/ Educație vizuală*, Editura Matrix Rom, București, 2013;

Vlasiu, Ioana, *Anii '20. Tradiția și pictura românească*, Editura Meridiane, București, 2000

Wands, B., *Art of the digital age*, Thames & Hudson Ed., New York, 2006

****Dicționar de artă – forme, tehnici, stiluri artistice*, Editura Meridiane, București, 1998

*** *Dictionary of Art*, edited by Jane Turner, Oxford University Press, 2nd edition 2003, vol. 1-34

<http://www.cimec.ro/>

Universitatea Națională de Arte, București
Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic

Pedagogie (cu elemente de psihologie și sociologie a educației)

Probă orală

Tematică

- Caracteristici ale psihicului uman relevante pentru educație
- Importanța educației pentru formarea unor personalități libere, responsabile și creative
- Ce înseamnă, pentru educație, independența copilului și care sunt efectele lipsei acesteia
- Ce rol are profesorul în formarea independenței copiilor
- Practici nocive care afectează actul educativ (condiționarea, recompensă-pedeapsa, manipularea, impunerea). Consecințe și remedii
- Etape ale dezvoltării umane și nevoi educative specifice fiecăreia
- Rolul educației în îmbinarea echilibrată a resurselor umane: fiziologice, afective, intelectuale, artistice și sociale
- Schimbări ale mediului familial, social și cultural care influențează educația școlară precum și predarea artelor vizuale în școală
- Relația dintre: așteptările educatorilor – oferta mediului social – aspirațiile copiilor și tinerilor
- Rolul imaginației și al creativității în învățare.
- Importanța jocului didactic în stimularea manifestării creative a copiilor și a tinerilor
- Ocrotirea spontaneității native specifice și stimularea creativității în domeniul artelor plastice a copiilor și tinerilor
- Metode și tehnici psiho-pedagogice care pot fi utilizate pentru deblocarea creativității vizual-plastice a copiilor și tinerilor

- Educația formală, nonformală și informală. Raportul dintre acestea
- Caracteristici ale educației disciplinare, interdisciplinare și transdisciplinare. Aplicații posibile în școală
- Arta plastică în interdisciplinaritate. Legături posibile cu muzica, istoria, geometria, anatomia, caligrafia, literatura etc.
- „Inteligența multiplă” (H. Gardner) și importanța acestui concept pentru învățarea transdisciplinară
- Componente ale curriculum-ului școlar. Competențe specifice domeniului artelor vizuale
- Curriculum explicit – curriculum aplicat – curriculum ascuns în educația prin arte vizuale
- Inovare curriculară. Surse, nevoi, modele și practici
- Dificultăți în trecerea de la un sistem școlar axat pe obiectivele disciplinei la unul axat pe competențele cursantului
- Metode și tehnici moderne ce pot fi folosite în școală pentru formarea competențelor de exprimare în artele plastice și vizuale
- Caracteristici ale comunicării didactice în educația vizuală
- Metode și tehnici contemporane de predare–învățare–evaluare în educația prin arte vizuale
- Fundamentul psihopedagogic al formării independenței în gândirea și exprimarea copiilor și tinerilor prin intermediul artelor plastice și vizuale
- Caracteristici de bază ale profesorului contemporan (competențe psihopedagogice împlinire profesional-artistică, maturitate afectivă).
- Rolul educativ al exemplului personal pe care îl oferă profesorul. Rolul reflexivității în profesia didactică
- Responsabilitatea profesorului de artă în afirmarea și dezvoltarea competențelor artistice ale copiilor și tinerilor

- Caracteristici de bază ale relației educative: siguranță, consistență, competență, autoritate, libertate, dezvoltare personală, perspectivă
- Modalități didactice specifice pentru tratare educativă a fiecărui copil și tânăr, în mod individual, prin raportare la propria evoluție și nu prin comparare (cu colegii, cu un ideal de elev sau cu repere abstracte)
- Funcțiile principale ale evaluării în școala contemporană: de învățare, de autocunoaștere, de autoevaluare, de stimulare a potențialului, de motivare intrinsecă, de îmbunătățire a procesului didactic
- Evaluare – tipuri de evaluare, metode de evaluare, erori de evaluare

Bibliografie recomandată:

Abric, J.C., *Psihologia comunicării. Teorii și metode*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2002

Ailincăi, Cornel, *Introducere în gramatica limbajului vizual*, Editura Polirom, Iași, 2010

Albu G., *Introducere într-o pedagogie a libertății: Despre libertatea copilului și autoritatea adultului*, Editura Polirom, Iași, 1998

Antonesei, Liviu, *O introducere în pedagogie, Dimensiunile axiologice și transdisciplinare ale educației*, Editura Polirom, Iași, 2002

Ausubel, P.D., Robinson, G.F., *Învățarea în școală. O introducere în psihologia educațională* Editura Didactică și Pedagogică, București, 1981

Bocoș, M., *Teoria și practica cercetării pedagogice*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2007

Bowlby, J., *O bază de siguranță*, Editura Trei, București, 2011

Brazelton, B., Greenspan, S., *Nevoile esențiale ale copiilor*, Editura Trei, București, 2013

- Cerghit, I.; Neacșu, I.; Negreț–Dobridor, I.; Pânișoară, I.O., *Prelegeri pedagogice*, Editura Polirom, Iași, 2001
- Ciolan, L., *Învățarea integrată. Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Editura Polirom, Iași, 2008
- Clerget, Stephane *Criza adolescenței. Căi de a o depăși cu succes*, Editura Trei, București, 2008
- Cocoradă, Elena, *Introducere în teoriile învățării*, Editura Polirom, Iași, 2010
- Cristea, G.C., *Psihologia educației*, Editura Coresi, București, 2002
- Dewey, J., *Fundamente pentru o știință a educației*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1991
- Farca, Speranța, *Independența copilului*, Editura Humanitas, București, 2018
- Farca, Speranța, *Cum întâmpinăm copilul ca părinți, bunici, medici și educatori*, Editura Trei, București, 2011
- Gardner, H. & Davis, K. *The App Generation: How Today's Youth Navigate Identity, Intimacy, and Imagination in a Digital World*, Yale University Press, 2013
- Hattie, John, *Învățarea vizibilă. Ghid pentru profesori*, Editura Trei, București, 2014
- Hart, Sura; Kindle Hodson, Victoria, *Ora de comunicare nonviolentă. Un proces de predare și învățare bazat pe relaționare*, Elena Francisc Publishing, București, 2006
- Illeris, Knud (coord.), *Teorii contemporane ale învățării*, Editura Trei, București, 2014
- Khan, S., *O singură școală pentru toată lumea. Să regândim educația*, Editura Publică, București, 2013
- Manolescu, M. *Teoria și metodologia evaluării*, Editura Universitară, București, 2010
- Mucchielli, Alex, *Arta de a comunica*, Editura Polirom, Iași, 2005

- Păun, E. Potolea, D. (coordonatori), *Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative*, Editura Polirom, Iași, 2002
- Popa, Nicoleta Laura; Antonesei, Liviu; Labăr, Adrian Vicențiu, *Ghid pentru cercetarea educației*, Editura Polirom, Iași, 2009
- Potolea, D.; Neacșu, I.; Iucu, R.; Pânișoară, I.O., *Pregătirea psihopedagogică – Manual pentru definitivat și gradul didactic II*, Editura Polirom, Iași, 2008
- Rayner, Eric; Joyce, Angela; Rose, James; Twyman, Mary, Chilow, Cristopher, *Psihodinamica dezvoltării umane*, Editura Trei, București, 2013
- Robinson, K. *O lume ieșită din minți. Revoluția creativă a educației*, Editura Publică, București, 2013
- Stan, E., *Pedagogie postmodernă*, Institutul European, Iași, 2004
- Stoica-Constantin, A., *Creativitatea*, Institutul European, Iași, 2004
- Vatavu, Naiana, *Arterapia*, Editura SPER, București, 2015
- Watzlawick, Paul; Beavin Bavelas, Janet; Jackson, Don, *Comunicarea umană. Pragmatică, paradox și patologie*, Editura Trei, București, 2014
- Winnicott, D.W., *Jeu et réalité*, Edition Gallimard, Paris, 1971
- <http://speranta.farca.ro/category/educatie/>

Director DPPD,
conf. univ. dr. Speranța Farca